

Supraśl, dnia 22 maja 2024r.

032.5.2024

Pani Ludmiła Sawicka
Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Supraślu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Supraślu składa w złączeniu roczne sprawozdanie za 2023r. z realizacji zadań własnych gminy wynikających w ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Supraślu oraz realizacji Programu Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie dla Gminy Supraśl na lata 2021-2024 wraz ze sprawozdaniem z realizacji zadań określonych w harmonogramie działań dotyczących przeciwdziałania przemocy w realizacji w 2023r. oraz potrzeby związane z realizacją zadań na 2024r.

Jednocześnie prosimy o umożliwienie przedstawienia niniejszego sprawozdani na sesji Rady Miejskiej w Supraślu.

Zgodnie z Uchwałą Nr XLII/546/2022 Rady miejskiej w Supraślu z dnia 13 grudnia 2022r. o zmianie uchwały w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Supraśl na lata 2021-2024 pkt. IX. „(...) Sprawozdanie z realizacji Programu będzie składane Radzie Miejskiej w Supraślu do końca maja każdego roku”

F. Janina
P. Pr. - 1. O. P.
2024-05-21

mgr Barbara Szutko
Przewodnicząca Zespołu
Interdyscyplinarnego
w Supraślu

Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Supraślu za 2023 rok, z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Supraśl na lata 2021 – 2024 oraz wszystkich zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz potrzeby związane z realizacją zadań na 2024r.

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r., poz. 424). Zgodnie z zapisami w/w ustawy w gm. Supraśl działa Zespół Interdyscyplinarny oraz jest realizowany Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Supraśl.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie uchwały nr XL VIII/600/2023 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 22 czerwca 2023r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Supraślu. Zarządzenia Nr RO.00501.115.2023 Burmistrza Supraśla z dnia 12 września 2023r. w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Supraślu, Zarządzenia nr 0050.1.32.2024 Burmistrza Supraśla z dnia 21 lutego 2024r. w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego,

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, GKPRP, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi.

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Supraślu. Posiedzenia odbywały się w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Supraślu przy ul. Józefa Piłsudskiego 17.

Głównym celem działalności ZI jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez profilaktykę i edukację w tym zakresie, wsparcie osób doznających przemocy poprzez stworzenie efektywnie funkcjonującego systemu chroniącego ofiary przemocy oraz oddziaływanie ukierunkowane na sprawców przemocy domowej.

1) W 2023 roku wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty” wobec 46 rodzin. Zwołano 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego (zgodnie z ustawą posiedzenia odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na dwa miesiące).

2) Podczas posiedzeń Zespołu omawiano indywidualne przypadki występowania przemocy domowej, powoływano grupy diagnostyczno - pomocowe, omawiano pracę wcześniej powołanych grup diagnostyczno - pomocowych, podejmowano działania wynikające z procedury „Niebieskiej Karty” oraz poruszano sprawy różne dotyczące działalności Zespołu i problemu przemocy na terenie gminy Supraśl.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno - pomocowe, których prace prowadzone są w zależności od zgłaszanych potrzeb lub wynikają z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. Członkami grup diagnostyczno - pomocowych mogą być członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i przedstawiciele innych podmiotów, w tym specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej.

3) W okresie sprawozdawczym powołano 49 grup diagnostyczno - pomocowych w ramach procedury „Niebieskiej Karty” w celu monitorowania sytuacji poszczególnych rodzin oraz opracowywania planu pomocy rodzinom.

Obecnie wszystkie grupy diagnostyczno - pomocowe funkcjonują i podejmują działania w zależności od rodzaju sprawy. W 2023 roku zostało zakończone 42 procedury Niebieskiej Karty, w tym 19 w związku z ustaniem przemocy domowej, uzasadnionym przypuszczeniu o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz 23 po rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań.

W 2023r. odbyły się 113 posiedzenia grup diagnostyczno - pomocowych. Każdorazowo sporządzano protokół ze spotkania.

W ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Supraśl na lata 2021 – 2024 przyjętego Uchwałą Nr XLII/546/2022 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 13 grudnia 2022r. podjęto następujące działania:

a) Współpraca z instytucjami pracującymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą i wskazanie działań profilaktycznych i korekcyjnych przez nie realizowanych:

Ofiary przemocy i ich rodziny oraz osoby, które znalazły się w sytuacji kryzysowej mają możliwość skorzystania w **Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej działającego w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku** z profesjonalnej pomocy i wsparcia. Psycholog przyjmuje w każdą środę od 15.00 do 19.00. Natomiast pracownicy socjalni dostępni są w godzinach pracy Centrum: poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek od 7.30 do 15.30, w środy od 11.00 do 19.00. Wizytę z w/w osobami należy umówić telefonicznie.

W Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej działającym w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku mogą uzyskać pomoc również osoby stosujące przemoc w rodzinie poprzez udział w: oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych oraz programie psychologiczno-terapeutycznym.

W okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023 r. z poradnictwa socjalnego w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Białymstoku funkcjonującym w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku skorzystała 2 osoby. Z porad psychologa nie skorzystała żadna osoba.

W roku 2023r. w zorganizowanym przez Centrum Pomocy Rodzinie w programie korekcyjno – edukacyjnym nie uczestniczyły osoby z gm. Supraśl.

Powiat Białostocki ma do dyspozycji 1 mieszkanie chronione, w których istnieje 7 miejsc. Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych funkcjonujących na terenie Powiatu Białostockiego określa Uchwała Nr LXI/425/2022 Rady Powiatu Białostockiego z dnia 30 czerwca 2022r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 06 lipca 2022r. poz. 3081). W okresie od stycznia 2023r. do grudnia 2023r. nie umieszczono w mieszkaniu chronionym ani jednej osoby dotkniętej przemocą w rodzinie z terenu gminy Supraśl.

Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2023r. nie zgłosiła się żadna osoba będąca mieszkańcem gminy Supraśl wymagająca zapewnienia schronienia w związku z zagrożeniem przemocą w rodzinie.

b) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Osoby dotknięte problemem przemocy w rodzinie w 2023 roku miały możliwość skorzystania z bezpłatnych porad psychologa oraz psychoterapeuty ds. uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym w Supraślu. W roku 2023 do Punktu konsultacyjnego w Supraślu z problemem przemocy w rodzinie zgłosiło się 5 osób.

Dyżury psychologów odbywały się w Punkcie Konsultacyjnym w Supraślu w poniedziałek w godz. 16.00 – 19.00 oraz we środę w godz. 16.00 – 19.00. Wsparcia psychologicznego udzielono 5 osobom zmagającym się z problemem przemocy.

Dyżury psychoterapeuty ds. uzależnień odbywały się w Punkcie Konsultacyjnym w Supraślu we wtorek od godz. 15.00 do godz. 18.00, we czwartek od godz. 16.00 do godz. 19.00, oraz w ostatnią niedzielę miesiąca od godz. 15.00 do godz. 19.00. W powyższym okresie z porad psychoterapeuty ds. uzależnień skorzystało 5 osób zmagających się z problemem przemocy w rodzinie, w tym kobiety ogółem – 2 osób oraz mężczyźni ogółem 3 osoby. Osób starszych, niepełnosprawnych oraz dzieci nie było.

Informacje o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy psychologicznej oraz psychoterapeutycznej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie zamieszczone zostały na tablicach ogłoszeń oraz stronie [www. suprasl.pl](http://www.suprasl.pl)

W 2023r. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ze środków na profilaktykę zakupiła i rozprowadzała materiały profilaktyczne i informacyjne dot. zjawiska przemocy w rodzinie oraz instytucjach udzielających pomocy i wsparcia w sytuacjach doświadczania przemocy, m. i. zestaw profilaktyczny programu „Przemoc boli” a także „Narkotyki-to mnie nie kręci”.

Ze środków na profilaktykę sfinansowano szkolenia nauczycieli uprawniające do Realizowano w szkołach zajęcia w ramach rekomendowanego międzynarodowego programu „Przyjaciele Zippiego” promującego zdrowie, odporność psychiczną i dobre samopoczucie małych dzieci, beneficjentami którego było 70 dzieci. Również realizowano program profilaktyki uniwersalnej i promocji zdrowia „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” adresowany do uczniów w wieku 8-12 lat. Obejmował on grono 130 uczniów. Ze środków na profilaktykę sfinansowano w 2023r. szkolenia kolejnych nauczycieli uprawniające do prowadzenia rekomendowanych programów profilaktycznych „Przyjaciele Zippiego”-9 osób oraz „Apteczka pierwszej Pomocy Emocjonalnej” -11 osób.

Sfinansowano 14 nauczycielom uczestnictwo w certyfikowanym kursie Trenera „Treningu Zastępowania Agresji”. Kontynuowano realizację ogólnopolskiego programu „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

W roku 2023 współpracowano z dr Robertem Ćwikowskim, z firmy NOEZIS, który świadczył na rzecz uczniów Sportowej Szkoły Podstawowej w Supraślu zajęcia profilaktyczne z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich, bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz zagadnień związanych z przemocą rówieśniczą.

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ogrodnickach odbyły się zajęcia z p. Jarosławem Żylińskim, psychologiem, autorem książki „Granice dzieci i dorosłych” poświęcone wsparciu rodziców w trudnościach wychowawczych dzieci, budowaniu właściwej świadomości rodzicielskiej, skutecznych postaw rodzicielskich i metod wychowawczych.

W roku 2023 Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Supraślu uczestniczyła w finansowaniu wypoczynku letniego dla 135 dzieci z naszej gminy w ramach zorganizowanych 5 form wypoczynku.

c) Szkoła Podstawowa w Sobolewie – Pedagogzy szkolni, psycholog szkolny zbierają i gromadzą informacje dot. monitorowania i diagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie od rodziców, uczniów i nauczycieli. Informacje pozyskiwane są w drodze rozmów, ankiet i obserwacji, testów i kwestionariuszy diagnostycznych (psychologicznych). Uczniowie z trudną sytuacją rodzinną mają założone karty obserwacji i są objęci pomocą pedagogiczną na terenie szkoły.

W szkole są dwie rodziny zmagające się z problemem przemocy

Na stronie internetowej szkoły oraz na tablicach ogłoszeniowych w szkole dostępne są dane kontaktowe z instytucjami udzielającymi pomocy ofiarom przemocy. Podczas spotkań z rodzicami i rozmów indywidualnych rozdawane są ulotki tematyczne, udzielone jest wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz zwracana jest szczególna uwaga na ewentualne symptomy stosowania przemocy lub postawy ofiary przemocy.

W poszczególnych klasach w ramach godzin wychowawczych są prowadzone zajęcia edukacyjne, spotkania i konsultacje grupowe i indywidualne z rodzicami. W/w zajęcia prowadzone są przez dyrektora, nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego. W szkole obchodzony jest Szkolny Dzień Bezpiecznego Korzystania z Internetu w ramach, którego organizowane są wyjścia do kina, teatru, na spektakl profilaktyczny czy prezentowane są filmy edukacyjne.

W klasach I-VIII odbyły się spotkania profilaktyczne z policjantem i dzielnicowym oraz cykliczne rozmowy wychowawcze prowadzone przez wychowawców klas.

Uczniowie zdiagnozowani przez Poradnię lub zespół nauczycieli mają zapewnioną pomoc psychologiczno - pedagogiczną w postaci zajęć terapii logopedycznej, pedagogicznej, rozwijających kompetencje społeczne oraz rewalidacji. Z w/w zajęć korzysta 178 uczniów.

W szkole nie były realizowane programy edukacyjne dla rodziców służące wzmocnieniu ich opiekuńczych i wychowawczych kompetencji.

W zakresie działań związanych z wczesną profilaktyką zapobiegania krzywdzeniu dzieci w szkole podczas zebrań udostępniano rodzicom ulotki tematyczne oraz opracowano standardy ochrony małoletnich przed przemocą.

Pedagog i psycholog szkolny regularnie uczestniczy w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w Grupach Diagnostyczno -Pomocowych zajmujących się konkretnymi rodzinami.

W 2023r. w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego pedagog szkolna przekazała nauczycielom informację na temat wdrażania procedury Niebieskiej Karty.

Zespół psychologiczno-pedagogiczny, specjaliści i wychowawcy klas uczestniczą w szkoleniach w zakresie pracy z dziećmi dotkniętymi przemocą w środowisku rodzinnym rówieśniczym.

d) Zespół Szklono – Przedszkolny w Ogrodnickach – Pedagog szkolny jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego i regularnie bierze udział w spotkaniach Zespołu. W roku 2023 jedna rodzina była objęta procedurą Niebieskiej Karty, gdzie znajduje się dwoje dzieci.

Wspierano świadomość społeczną mieszkańców gminy Supraśl na temat zjawiska przemocy poprzez udostępnienie ulotek i broszur informujących o przemocy w rodzinie oraz instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, poprzez np: rozdawanie rodzicom ulotek na zebraniach, w szkole robione były gazetki szkolne o zjawisku przemocy, instytucjach udzielających pomocy i potrzebnych numerach telefonu oraz realizowano tematy

o przemocy na zajęciach z wychowawcą. Uczniowie zapoznali się z numerem telefonu zaufania.

W szkole były podejmowane działania edukacyjne służące wzmocnieniu prawidłowych postaw rodziców wobec dzieci oraz edukacji dzieci w zakresie nabycia umiejętności radzenia sobie ze stresem i agresją swoją i rówieśników.

Programy „Postaw na rodzinę” i „Zachowaj Trzeźwy Umysł” – rodzice uczniów całej szkoły, promowanie wartości rodziny i właściwych postaw, rozdawanie ulotek z tych programów rodzicom.

Szkoła organizowała spotkanie dla rodziców klas I – III z psychologiem po tyt. „Stawianie granic dzieci i dorosłych” – wsparcie rodziców w trudnościach wychowawczych – około 100 rodziców.

Szkoła realizuje programy z uczniami. Są to m.in.: „Zachowaj Trzeźwy Umysł” – klasy I - VIII, „Postaw na rodzinę” – wszystkie klasy, „Poznaj siebie i swoje emocje. Klucz do zrozumienia siebie i swoich emocji” – klasy I, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, która rozpoczęła się od połowy grudnia – klasy III inne grupy będą od stycznia 2024r., „Porozumienie Bez Przemocy” – klasy II.

W szkole organizowany był „Międzynarodowy Dzień Tolerancji, „Miesiąc Zdrowia”, „Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego”, „Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka”, „Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień”, „Światowy Dzień Walki z AIDS”, „Międzynarodowy dzień Osób Niepełnosprawnych”, „Dzień Różowej Wstążeczki”, konkursy profilaktyczne i wiele innych.

Na zajęciach z wychowawcą realizowane były tematy edukacyjne dla dzieci w zakresie nabycia umiejętności radzenia sobie ze stresem i negatywnymi emocjami, agresja swoją i rówieśników. Odbywają się rozmowy z pedagoga z uczniami i rodzicami według potrzeb. W szkole realizowany jest także Program Wychowawczo – Profilaktyczny. Prowadzone są cotygodniowe zajęcia dla uczniów: - Trening Umiejętności Społecznych – 36 uczniów, - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne z pedagogiem – 14 uczniów, - zajęcia specjalistyczne o charakterze terapeutycznym z pedagogiem specjalnym – 12 uczniów.

Organizowano w szkole zajęcia wspierające różne formy spędzenia wolnego czasu sprzyjające zachowaniom nieagresywnym: - zimowe półkolonie, letnie półkolonie, projekt „Dzieci w Ruchu”, szkółka kolarska, zajęcia SKS.

W roku 2023r. nauczyciele podnosili swoją wiedzę i umiejętności uczestnicząc w szkoleniach: - szkolenie realizatorów programu „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” w MODM w Białymstoku, - szkolenie „ Trener Treningu Zastępowania Agresji” w CEN w Białymstoku, - szkolenie dla realizatorów programu „Przyjaciele Zippiego” w MODS w Białymstoku.

e) Sportowa Szkoła Podstawowa w Supraślu –

Pedagog szkolny systematycznie uczestniczy w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego do czerwca 2023r., gdzie pozyskiwał i uaktualniał informacje na temat zjawiska przemocy. W 2023r. nie założono NK, monitorowani byli uczniowie z rodzin w których zamknięto Niebieskie Karty (4 osób).

Szkoła nie udostępniała broszur ani ulotek, natomiast informowała o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. Szkoła zapewniała wsparcie psychologiczne poprzez kierowanie do odpowiednich instytucji (psycholog gminny), prawne i psychiatryczne (udostępnianie telefonów do psychiatrów). Zwiększano wiedzę rodziców na temat rozwoju i potrzeb dziecka. Wychowawczy na zebraniach klasowych prowadzili pogadanki/warsztaty dotyczące zwiększenia umiejętności obojga rodziców w zakresie wychowania bez przemocy oraz poprawy relacji między rodzicami a dzieckiem.

Nauczyciele i rodzice mają możliwość skorzystania z bezpłatnego szkolenia z Instytutu Edukacji Pozytywnej dotyczącego Porozumiewania bez Przemocy (NVC). Szkolenie jest onlin. Ze szkolenia skorzystało 5 nauczycieli. Szkoła nie posiada informacji ilu rodziców skorzystało z w/w szkolenia. W szkole prowadzone były warsztaty z psychologiem „Zrozumieć siebie nawzajem” – budowanie relacji rodzice dziecko – udział wzięło 40 rodziców. Realizowano program „Apteczka Emocjonalnej Pomocy” udział wzięło – 15 uczniów. Szkoła organizuje dodatkowe zajęcia sportowe SKS, aerobik, jako alternatywne sposoby spędzenia czasu wolnego. Szkoła propaguje sport i rekreację poprzez współpracę z fundacją Moniki Pyrek. W pokazowych zajęciach wzięło udział 300 uczniów z całej gminy. Placówka oświaty propaguje również ideę olimpijską poprzez gry i zabawy „Olimpijka” 150 uczniów wzięło w niej udział. Szkoła współpracuje z MOPS, ZI, sądem, kuratorem, świetlicą ELEOS, parafiami, Instytutem Edukacji Pozytywnej, Stowarzyszeniem Wspierania Rodziny: „Przyjaźń”.

Nauczyciele nie brali udziału w szkoleniach z zakresu przemocy, jednocześnie brali udział w innych szkoleniach doskonalących ich warsztaty pracy.

Od października zespół powołany przez dyrektora szkoły pracował nad dokumentem „standardy ochrony małoletnich”, Nauczyciele nosili swoje pomysły i uwagi do dokumentu oraz określali swoje potrzeby w zakresie rozpoznawania oraz świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.

Nauczyciele i wychowawcy klas na bieżąco na zebraniach klasowych uświadamiają rodzicom potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży.

f) Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Supraślu – przedszkole zbiera i uaktualnia informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez:

- rozmowy i konsultacje prowadzone przez pedagoga przedszkolnego oraz wychowawców grup,
- współpracę z pracownikami MOPS, Kuratorem Sądowym, Policją,
- indywidualne rozmowy z rodzicami,
- powoływanie zespołów psychologiczno – pedagogicznych
- współpracę z Powiatową Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Białymstoku,

Przedszkole w 2023 roku przygotowywało i wywieszało informacje o zjawisku przemocy w rodzinie na tablicy ogłoszeń: Kącik porad dla rodziców: „Prawa Dziecka” oraz strony internetowe.

Przedszkole udostępniało także broszurki, ulotki i informacje o zjawisku przemocy w rodzinie oraz miejscach wsparcia ofiar przemocy w rodzinie.

W przedszkolu rodzice są na bieżąco informowani o możliwościach i formach spędzania wolnego czasu, które sprzyjają w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie ze stresem i agresją dziecka.

Kierowano rodziców na konsultacje prowadzone przez Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Białymstoku.

Informowano rodziców o możliwości uczęszczania do Świetlicy Terapeutycznej w Supraślu.

Organizowano różne formy spędzenia czasu z bliskimi, rodziną krewnymi: Dzień Mamy, Dzień Babci i Dziadka, Spotkanie Jasełkowe, festyny rodzinne, warsztaty wielkanocne.

Oprócz w/w form Przedszkole w ramach organizacji czasu wolnego przekazuje rodzicom informacje i zachęca do udziału w konkursach plastycznych.

We wskazanym okresie pedagog przedszkola w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej wziął udział w następujących szkoleniach:

- „Agresja, złość, lęk. Zaburzenia zachowania u dzieci”,
- „Dzieci z niepowodzeniami edukacyjnymi w przedszkolu”,
- „Praca z dzieckiem agresywnym i trudnym w przedszkolu”,
- „Budowanie koalicji na rzecz rozwoju dzieci – współpraca i komunikacja z rodzicami”,
- konferencja „Jaj zdjąć nogę z gazu, zdrowie psychiczne nastolatków”.

W Przedszkolu realizowane są spotkania zespołów wychowawców/specjalistów w zależności od potrzeb (tj. kiedy występują niepokojące zachowania dziecka), przeprowadza się diagnozę wstępną, rozmowę z rodzicami oraz zaleca się wizytę w Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Białymstoku w celu określenia niepokojących zachowań dziecka.

g) Przedszkole Samorządowe w Grabówce – W przedszkolu nauczyciele monitorują i diagnozują zjawisko przemocy w rodzinie poprzez obserwacje dzieci podczas codziennych aktywności, konsultacje z rodzicami dzieci, obserwacje środowiska rodzinnego podczas wspólnych spotkań (uroczystości, zajęć otwartych z rodzicami, zajęć integracyjnych).

W 2023r. problem przemocy występował w jednej rodzinie, założona została Niebieska Karta. Nauczycielki współpracowały z kuratorem rodzinnym.

W przedszkolu funkcjonuje kącik porad prawnych, gdzie udostępniane są rodzicom informacje na temat poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego oraz prawnego, numery kontaktowe do placówek udzielających pomocy rodzinie.

Na stronie internetowej przedszkola w zakładce „Kącik prawny” oraz „Pomoc psychologiczno-pedagogiczna” udostępniane są informacje, materiały edukacyjne wspierające rodziców oraz wykaz placówek udzielających pomocy członkom rodziny, dzieciom w zakresie doradztwa, terapii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W przedszkolu została wprowadzona Procedura postępowania z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne, wszyscy rodzice zostali zapoznani z jej treścią.

W przedszkolu został zatrudniony psycholog oraz pedagog specjalny. Specjaliści prowadzą konsultacje dla rodziców w miarę potrzeb zgłaszanych przez nauczycieli oraz rodziców za pośrednictwem maila psgfwsparcie@gmail.com.

Nauczyciele prowadzą konsultacje z rodzicami oraz zebrania dla rodziców, podczas których poruszane są kwestie wychowawcze.

Nauczyciele organizują zajęcia otwarte i integracyjne z udziałem rodziców, podczas których prezentują zabawy, aktywności i różne formy aktywnego spędzenia czasu wolnego sprzyjające zachowaniom nieagresywnym.

W przedszkolu prowadzone są zajęcia Mindfulness – trening uważności oraz elementy pedagogiki M. Montessori, takie jak np. lekcje ciszy, które uczą dzieci samoregulacji, umiejętności wyciszenia, kontrolowania emocji.

Nauczyciele zostali przeszkoleni podczas szkoleń Rady Pedagogicznej w zakresie: „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci?” oraz „Agresywne dziecko w grupie. Przyczyny metody pracy, zapobieganie”.

Nauczycielki zostały zapoznane z Procedurą postępowania z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne, funkcjonującą w przedszkolu.

Nauczycielki uczestniczyli indywidualnie w licznych szkoleniach i webinarach dotyczących rozpoznawania potrzeb dziecka.

h) Państwowe Liceum Plastyczne im. Artura Grottgera w Supraślu –

Liceum Sztuk Plastycznych w Supraślu, zbiera i uaktualnia informacje na temat przemocy w rodzinie.

W roku 2023r. Liceum posiadało wiedzę o 2 rodzinach stosujących przemoc.

W ramach wspierania świadomości społecznej placówka udostępniała rodzicom i uczniom ulotki i materiały edukacyjne o zjawisku przemocy w rodzinie oraz informacje na temat instytucji udzielających wsparcia i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

W roku 2023r. placówka nie prowadziła programów edukacyjnych dla rodziców.

W placówce prowadzone były zajęcia informacyjno-edukacyjne, którymi objęci byli wszyscy uczniowie szkoły. Były to zajęcia prowadzone przez specjalistów szkolnych (pedagoga, psychologa) w zakresie stresu, przemocy rówieśniczej oraz zjawiska agresji. W kwietniu 2023r. w ramach miesiąca profilaktyki odbywały się zajęcia sportowe oraz rekreacyjne wspierające różne formy spędzenia czasu wolnego.

Nauczyciele nie uczestniczyli w szkoleniach, warsztatach ani konferencjach związanych z tematyką przemocy domowej. Nie były też realizowane szkolenia doskonalące we wczesnej diagnozie przypadków krzywdzenia dziecka.

i) Dom Matki i Dziecka „Nazaret” Caritas Archidiecezji Białostockiej w Supraślu – Dom dysponuje 5 miejscami dla kobiet i 10 dla dzieci.

Kobiety z dziećmi lub kobiety oczekujące na narodzenie dziecka mogą skorzystać z miejsca w Domu Matki i Dziecka przez 3 miesiące, z możliwością przedłużenia do roku. W Domu w 2023 roku przebywało łącznie 12 kobiet i 16 dzieci(w tym było 8 kobiet z Ukrainy i ich 10 dzieci). W przypadku jednej kobiety powodem trafienia do placówki była przemoc w rodzinie.

j) Posterunek Policji w Supraślu – w 2023 roku przeprowadzono 62 interwencji policyjnych związanych z przemocą w rodzinie.

Do Posterunku Policji w Supraślu w związku z problemem przemocy w rodzinie zgłosiło się 28 osób.

Przeprowadzono: 2 dochodzenia policyjne, 17 postępowań skierowano do Prokuratury Rejonowej w Białymstoku w tym było 15 postępowań sprawdzających, 1 z tych postępowań zakończono skierowaniem do Sądu Aktu Oskarżenia, 1 postępowanie umorzono, 15 postępowań odmowa wszczęcia dochodzenia.

3 sprawców przemocy po interwencji odizolowano od osób doznających przemocy.

W każdym przypadku prowadzenia przez Posterunek Policji w Supraślu postępowań dotyczących przemocy domowej osoba pokrzywdzona była informowana o możliwościach sposobach i miejscach uzyskania pomocy. Ponadto funkcjonariusze Posterunku Policji we współpracy w Wydziale Prewencji KMP w Białymstoku udostępniali ulotki i broszury informujące o zjawiskach przemocy w rodzinie oraz instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy, poprzez rozpropagowanie w instytucjach samorządowych, umieszczenia w miejscach ogólnodostępnych w pomieszczeniach PP w Supraślu.

Funkcjonariusze Posterunku Policji w Supraślu w roku 2023r. przeszli kilka szkoleń dot. tematyki przemocy w rodzinie. Funkcjonariusze Policji w Supraślu przeszli 2023r. szkolenie z zakresu aktualnych przepisów dot. NK.

Posterunek Policji w Supraślu, jak też Komisariat Policji w Wasilkowie nie dysponuje „przyjaznymi pokojami przesłuchań” do przesłuchiwania dzieci w toku postępowania karnego. Pomieszczenia takie znajdują się jedynie w Komendzie Miejskiej Policji w Białymstoku i Komisariacie Policji III w Białymstoku. Czynności z udziałem dzieci w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie lub przemocy wobec ich samych wykonywane są przez Sąd z udziałem Prokuratora w odpowiednich pomieszczeniach w Sądzie lub Prokuraturze. Przesłuchanie wówczas odbywa się na wniosek Prokuratora nadzorującego postępowanie.

k) Posterunek Policji w Zaściankach Komisariatu Policji IV w Białymstoku -

W przedmiotowym okresie zgłoszonych było łącznie 24 interwencji policji związanych z przemocą w rodzinie na terenie m. Grabówka, Zaścianki, Sobolewo i Henrykowo.

Na Posterunek Policji w Zaściankach zgłosiły się 3 osoby w związku z problemem przemocy w rodzinie.

Wobec 8 sprawców przemocy podlegających tut. jednostce z gm. Supraśl były prowadzone postępowanie i tak odpowiednio: 2 postępowania zostały zakończone umorzeniem sprawy przeciwko osobie, 2 postępowania zostały zakończone warunkowym umorzeniem postępowania, 4 postępowania zostały zakończone skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu. Odizolowanych sprawców przemocy w 2023r. było 4, w tym stosowano środki w zakresie opuszczenia lokalu zamieszkałego wspólnie z osoba doznającą przemocy

Dzielnicy wielokrotnie w ramach spotkań profilaktycznych z seniorami informowali o zjawisku przemocy, a także po każdej interwencji związanej z przemocą w rodzinie przekazywali ulotki informujące o instytucjach pomocowych.

Funkcjonariusze w/w jednostki 2023r. uczestniczyli w szkoleniach z zakresu podnoszenia wiedzy i umiejętności w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej oraz działań interwencyjnych w postaci szkoleń obejmujących m.in. zmiany w realizacji procedury NK, zmiany ustawy Kodeksu postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, ustawy z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw jak również brali udział w szkoleniu pn. „Pomoc instytucjonalna na rzecz przeciwdziałaniu przemocy i uzależnieniom w województwie podlaskim”.

Posterunek Policji w Zaściankach nie dysponuje „przyjaznym pokojem przesłuchań dzieci”.

l) Kuratorzy sądowi będący członkami Zespołu Interdyscyplinarnego w Supraślu – w Zespole Interdyscyplinarnym współpracuje 2 kuratorów sądowych. Jeden kurator ds. nieletnich i drugi jest kuratorem osób dorosłych.

Jak wynika z informacji uzyskanej od kurator zajmującej się osobami dorosłymi w 2023r. - nadzorowała ona 5 sprawy, w których podopieczni byli skazani za stosowanie przemocy w rodzinie. Wobec powyższych osób były podejmowane czynności o charakterze kontrolnym – wywiady w ich miejscu zamieszkania oraz ustalenia w miejscowej jednostce policji, w ośrodku opieki społecznej i izbie wytrzeźwień, ustalenia w systemie komputerowym „Currenda” Sądu Rejonowego w Białymstoku i poprzez zapytania do Krajowego Rejestru Karnego.

Z dozorowanymi przeprowadzono rozmowy pod kątem nienadużywania alkoholu, trwania w abstinencji i podjęcie i kontynuowanie leczenia odwykowego w przypadkach gdy taki obowiązek został orzeczony. Z dozorowanym przeprowadzono rozmowę pod kątem kontynuowania pracy zarobkowej, właściwego zachowania się w miejscu zamieszkania, przestrzegania porządku prawnego.

W 2023r. nie kierowano wniosków do Sądu o nałożenia obowiązków wzięcia udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.

W 2023r. kuratorzy brali udział w szkoleniu podnoszącym kwalifikacje w kwestii świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej. Były to szkolenia: „Pomoc interdyscyplinarna na rzecz przeciwdziałania i uzależnieniom w woj. Podlaskim ” oraz „Problematyka uzależnień”, „Efektywne komunikowanie się i przebudzenie postaw innych przez asertywną krytykę”.

Jak wynika z informacji uzyskanej od kurator rodzinnej i nieletnich w 2023r. na terenie gminy Supraśl nadzorem kuratora ze względu na występowanie przemocy w rodzinie nadzorem kuratora było objętych 6 osób (w tym 4 osoby to uchodźcy z Ukrainy).

Wobec dwóch osób narodowości polskiej podejmowane były następujące działania: - proponowano podjęcie terapii dla sprawcy i ofiary przemocy, - ofierze przemocy proponowano zmianę miejsca zamieszkania – Dom Samotnej Matki, - został złożony wniosek o zmianę sposobu ograniczenia władzy rodzicielskiej z nadzoru kuratora na umieszczenie dzieci w placówce (wniosek został oddalony), - nałożony został postanowieniem sądowym obowiązek do podjęcia leczenia odwykowego od alkoholu dla sprawcy przemocy oraz obowiązek podjęcia terapii dla osób współuzależnionych wobec ofiary przemocy.

Kurator ds. rodzinnych i nieletnich nie uczestniczył w 2023r. w żadnych szkoleniach, warsztatach, konferencjach dotyczących świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.

l) Placówki Służby Zdrowia z terenu gminy Supraśl

Lewoniewscy Medycyna Rodzinna Sp. Z o.o. w Sobolewie – przychodnia poinformowała, że w 2023r nie przeprowadzono badań lekarskich oraz nie wydawali zaświadczeń w związku z przemocą w rodzinie, nie udostępniano informacji o przemocy w rodzinie oraz nie brano udziału w szkoleniach w w/w zakresie.

m) NZOZ „Medmal” s.c. oraz NZOZ Centrum Medycyny Rodzinnej „SUP – MED” s.c. – nie udzielili odpowiedzi na wysłane pismo.

n) Zespół Żłobków Samorządowych Gminy Supraśl – Dyrektor Zespołu Żłobków Samorządowych Gminy Supraśl przekazuje informacje dotyczące prowadzonych działań w Żłobku Samorządowym w Sobolewie związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W placówce cały czas obserwowane są wychowankowie. Niepokojące sytuacje na bieżąco są wyjaśniane z opiekunami. Obecnie przedszkole nie posiada informacji, aby którakolwiek rodzina wychowanka przedszkolnego zmagala się z problemem przemocy w rodzinie. Corocznie udostępniane są ulotki przygotowane przez *Fundację Dajemy Dzieciom Siłę*.

Od kwietnia 2023r. Żłobek Samorządowy w Sobolewie realizuje program „Bliskość w emocjach”. Wszystkim rodzicom były udostępniane materiały oraz szkolenia w formie on-line pomagające zrozumieć i radzić sobie z codziennymi oraz trudnymi emocjami swoimi oraz dzieci. Jako placówka nie prowadziła zajęć informacyjno-szkoleniowych dla rodziców ale zachęca do wszelkich szkoleń i konferencji dotyczących rodzicielstwa oraz wzmocnienia więzi z dzieckiem. Ponadto w placówkach funkcjonuje *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem*, z którą zapoznani są wszyscy rodzice. W placówce wywieszono sa plakaty dotyczące krzywdzeniu dzieci oraz informacje gdzie szukać pomocy.

Personel żłobka systematycznie podnosił swoją wiedzę w roku 2023, wszyscy pracownicy przeszli kurs *Skutecznego reagowania na przemoc wobec dzieci* oraz w szkoleniach dotyczących programu *Bliskość w emocjach*.

o) Przedszkole Samorządowe w Sobolewie – W przedszkolu nauczyciele monitorują i diagnozują zjawisko przemocy w rodzinie poprzez: - obserwacje pedagogiczne dzieci przez nauczycieli oraz praca indywidualna z dziećmi potrzebującymi wsparcia przez nauczycieli (prowadzenie dokumentacji psychologiczno – pedagogicznej), - prowadzenie indywidualnych spotkań/ konsultacji dla rodziców z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w przedszkolu w ramach „dostępności nauczycieli” (2x w tygodniu) w celu poznania środowiska rodzinnego i wsparcia rodziny w funkcji wychowawczej: rozmowy dotyczyły tematów min.: kara – nagroda, rozwiązywanie konfliktów, jak radzić sobie z trudnościami, napadami złości u dzieci, - spotkanie nauczycielki przedszkola z pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (1 dziecko pieczy zastępczej).

Wspieranie świadomości społecznej mieszkańców gminy Supraśl na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy, umiejętności radzenia sobie ze stresem i agresją swoją i rówieśników. Wspieranie rodzin w formie pedagogizacji oraz udostępnianie artykułów tj. „Gdzie szukać pomocy w przypadku zachowań agresywnych i niepożądanych:”, „Agresja u dzieci w wieku przedszkolnym”. Stały „Kącik prawny dla Rodziców” na holu przedszkola, w którym umieszczane są adresy, numery telefonów instytucji udzielających wsparcia rodzinie. Informacje na w/w temat na stronie internetowej przedszkola oraz rozdawanie broszur i ulotek z Poradni Rozwiń Skrzydła.

Działania edukacyjne służące wzmocnieniu prawidłowych postaw rodziców wobec dzieci oraz edukacja dzieci w zakresie nabycia umiejętności radzenia sobie ze stresem swoim i rówieśników. Pedagogizacja rodziców w zakresie: - „Jak budować i wzmacniać poczucie własnej wartości u dziecka”, „Rola rodzica w edukacji przedszkolnej”, „Postawy rodzicielskie i ich wpływ na wychowanie dziecka”. Ponadto organizowane są zajęcia o prawach dzieci. W przedszkolu na stałe zawieszona jest tablica o prawach dziecka. Były organizowane - spotkania dzieci i seniorów z policjantem, - zebrania z rodzicami, na których poruszane są w/w kwestie. Zapoznano dzieci i rodziców z obowiązującym „Kodeksem przedszkolaka” oraz zasadami bezpieczeństwa w placówce. Czytano dzieciom i zaproszonym rodzicom literatury dziecięcej dotyczącej tematyki emocji agresji itp. Ponadto zorganizowano zajęcia ze wszystkimi grupami z panią pedagog na temat „Nasze emocje”, zajęcia indywidualne dzieci z panią pedagog (TUS), zajęcia integracyjne dla dzieci i rodziców oraz zorganizowano konkurs dla dzieci i ich rodzin „Bożonarodzeniowa ozdoba”.

Ponadto zwiększenie wiedzy i umiejętności kadry w związku zadaniami związanymi z przemocą w rodzinie poprzez: - konferencja „Nie tylko Kamilek z Częstochowy...Przemoc domowa wobec dziecka”, - szkolenie Rady Pedagogicznej przez psycholog z Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej na temat „Trudne rozmowy z rodzicami”, - szkolenie Rady Pedagogicznej dotyczące Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej.

p) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Supraślu – całkowitą obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej. Jest to bardzo duże obciążenie dodatkową pracą biurową dla pracownika socjalnego, który wykonuje także szereg innych zadań realizowanych w ramach swoich obowiązków służbowych. Pracownicy socjalni stale monitorują wszystkie rodziny, gdzie prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty. Uczestniczą w Grupach diagnostyczno - pomocowych i zebraniach Zespołu. Także asystent rodziny w ramach pracy z rodzinami objętymi jego asystenturą realizuje szereg zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej i w środowisku, gdzie te rodziny funkcjonują. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni na co dzień współpracują ze wszystkimi służbami i instytucjami, aby wspólnie rozwiązywać pojawiające się sytuacje problemowe mieszkańców. To na pracownikach Ośrodka ciąży najczęściej obowiązków związanych z realizacją zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Aby sprostać powierzonym zadaniom kadra ośrodka uczestniczyła w latach ubiegłych i w 2023r. w szkoleniach tematycznie związanych z przeciwdziałaniem przemocy m.in. w szkoleniu online dla Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup diagnostyczno - pomocowych w zakresie: „Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Dokumentacja ZI i GR. Realizacja procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wykładnia i stosowanie prawa przez członków ZI” – 1 pracownik. Szkolenia stacjonarne: seminarium pn. „Przemoc domowa - nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 2023r.” – 3 pracowników, „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Funkcjonowanie zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych” – 1 pracownik.

W 2023r. na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie wydatkowano kwotę 512,38 zł ze środków własnych gminy.

5) Potrzeby na rok 2024r.

Uchwałą nr XLII/546/2022 Rady Miejskiej w Supraślu z dnia 13 grudnia 2022r. przyjęto Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Supraśl na lata 2021 – 2024. Potrzeby wykazane na rok 2024 związane z realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wpisują się w cele strategiczne zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

dla gminy Supraśl na lata 2021 – 2024. Cele zakładają ograniczanie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez profilaktykę i edukację w tym zakresie, wsparcie osób doznających przemocy oraz oddziaływanie na sprawców przemocy.

Realizacja powyższych celów możliwa będzie poprzez:

1. Kontynuację programów edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży.
2. Wdrożenie i realizację programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców.
3. Kontynuację konsultacji psychologa i psychoterapeuty ds. uzależnień zatrudnionych przez GKPiRPA w Supraślu oraz kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych zgłaszanych przez Zespół do GKPiRPA w Supraślu.
4. Udział członków zespołu w specjalistycznych szkoleniach podnoszących wiedzę i umiejętności związane ze świadczeniem pomocy ofiarom przemocy oraz skutecznymi działaniami interwencyjnymi wobec sprawców przemocy.
5. Kontynuację akcji informacyjno – edukacyjnej na temat zjawiska przemocy, jej skutków oraz możliwości jej przeciwdziałania.
6. Zapewnienie środków finansowych na organizację programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców.
7. Intensywne działanie członków grup diagnostyczno-pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego skierowane na sprawców przemocy i ich udział w programach korekcyjno – edukacyjnych, realizowanych przez PCPR w Białymstoku.
8. Aktywniejsze włączanie się placówek służby zdrowia w działania profilaktyczne związane z tematyką przeciwdziałania przemocy.

Sprawozdanie z realizacji w 2023r. zadań określonych w harmonogramie działań dotyczących przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Supraśl.

Lp.	Tematy	Zadania	Termin	Odpowiedzialni za realizację	Realizacja w 2023r.
1.	Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.	- zbieranie i uaktualnienie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki policyjne, sądowe, dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, GKPiRPA, Placówek Oświatowych, Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień)	Do końca marca każdego roku	Zespół Interdyscyplinarny	<ul style="list-style-type: none"> W marcu 2024r. zostały sporządzone pisma do różnych instytucji z prośbą o przekazanie danych dotyczących zagadnienia przemocy za rok 2023r. W marcu i kwietniu 2024r. do ZI w Supraślu wpłynęły pisma z różnych instytucji z danymi dotyczącymi zagadnienia przemocy za rok 2024r.
		- przygotowanie sprawozdań o przemocy w rodzinie, zasobach środowiska lokalnego i potrzebach szkoleniowych	Do końca kwietnia każdego roku	Zespół Interdyscyplinarny	<ul style="list-style-type: none"> W lutym 2024r. sporządzono sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie za okres od I-XII 2023r. W lutym 2024r. sporządzono sprawozdanie „Liczba formularzy „Niebieska Karta –A” sporządzonych przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów w okresie I-XII 2023r.
	- monitorowanie na bieżąco problematyki przemocy w rodzinie i udzielanej pomocy.		Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinarny MOPS	<ul style="list-style-type: none"> W 2023r. odbyło się 5 posiedzenia ZI w Supraślu.

<p>2.</p> <p>Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy.</p>	<p>- prowadzenie akcji informacyjno- edukacyjnej na temat zjawiska przemocy, jej skutków oraz możliwości jej przeciwdziałania,</p>	<p>Działalność ciągła</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny, Placówki Oświaty</p>	<ul style="list-style-type: none"> W ciągu 2023r. były uaktualniane informacje na temat zjawiska przemocy na stronach internetowych szkół, MOPS oraz Policji
<p>3.</p> <p>Zwiększenie dostępności efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup odbiorców.</p>	<p>- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dla osób doświadczających przemocy oraz osób stosujących przemoc (ulotek, broszur, plakatów) o zagrożeniach przemocy w rodzinie i możliwościach uzyskania pomocy (rodzaj świadczonej pomocy, dokładny adres, godziny przyjęć) i umieszczenie ich w miejscach ogólnodostępnych,</p>	<p>Na bieżąco</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny GKPiRPA Placówki Oświatowe Organizacje pozarządowe Parafie</p>	<ul style="list-style-type: none"> Uaktualnianie danych dotyczących nieodpłatnych porad prawnych oraz wsparcia psychologicznego Wymian ulotek o nieaktualnej treści na nowe.
<p>3.</p> <p>Zwiększenie dostępności efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup odbiorców.</p>	<p>- realizacja programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży i nauczycieli.</p>	<p>Na bieżąco</p>	<p>GKPiRPA Placówki Oświatowe Organizacje pozarządowe Parafie</p>	<p>W 2023r. w placówkach oświatowych, GKPiRPA były realizowane programy edukacyjnych adresowane do dzieci, młodzieży i nauczycieli. Liceum Plastyczne w Supraślu:</p> <ul style="list-style-type: none"> W roku 2023r. placówka nie prowadziła programów edukacyjnych dla rodziców. W placówce prowadzone były zajęcia informacyjno-edukacyjne, którymi objęci byli wszyscy uczniowie szkoły. Były to zajęcia prowadzone przez specjalistów szkolnych (pedagoga, psychologa) w zakresie stresu, przemocy rówieśniczej oraz zjawiska agresji. <p>Przedszkole Samorządowe w Sobolewie:</p>

- Wspieranie rodzin w formie pedagogizacji oraz udostępnianie artykułów tj. „Gdzie szukać pomocy w przypadku zachowań agresywnych i niepożądanych; „Agresja u dzieci w wieku przedszkolnym”.
- Stały „Kącik prawny dla Rodziców” na holu przedszkola, w którym umieszczone są adresy, numery telefonów instytucji udzielających wsparcia rodzinie. Informacje na w/w temat na stronie internetowej przedszkola oraz rozdawanie broszur i ulotek z Poradni Rozwiń Skrzydła.
- Działania edukacyjne służące wzmocnieniu prawidłowych postaw rodziców wobec dzieci oraz edukacja dzieci w zakresie nabycia umiejętności radzenia sobie ze stresem swoim i rówieśników.
- Pedagogizacja rodziców w zakresie: „Jak budować i wzmacniać poczucie własnej wartości u dziecka”, „Rola rodzica w edukacji przedszkolnej”, „Postawy rodzicielskie i ich wpływ na wychowanie dziecka”.
- Ponadto organizowane są zajęcia o prawach dzieci. W przedszkolu na stałe zawieszona jest tablica o prawach dziecka. Były organizowane - spotkania dzieci i seniorów z policjantem, - zebrania z rodzicami, na których poruszane są w/w kwestie.
- Zapoznano dzieci i rodziców z obowiązującym „Kodeksem przedszkolaka” oraz zasadami bezpieczeństwa w placówce.
- Czytanie dzieciom i zaproszonym rodzicom literatury dziecięcej dotyczącej tematyki emocji agresji itp.

- Ponadto zorganizowano zajęcia ze wszystkimi grupami z panią pedagog na temat „Nasze emocje”, zajęcia indywidualne dzieci z panią pedagog (TUS), zajęcia integracyjne dla dzieci i rodziców oraz zorganizowano konkurs dla dzieci i ich rodzin „Bożonarodzeniowa ozdoba”.

Przedszkole Samorządowe w Grabówce:

- Zatrudnienie psychologa i pedagoga specjalnego. Specjaliści prowadzą konsultacje w miarę zgłaszanych potrzeb
- Zajęcia z Mindfulness – treningi uważności oraz elementy pedagogiki M. Montessori, takie jak np. lekcje ciszy, które uczą dzieci samoregulacji, umiejętności wyciszenia, kontrolowania emocji
- Nauczyciele prowadzi zajęcia otwarte i integracyjne z udziałem rodziców, podczas których prezentują zabawy, aktywności i różne formy aktywnego spędzenia czasu wolnego sprzyjające zachowaniom nieagresywnym.

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Supraślu:

- Kierowano rodziców na konsultacje prowadzone przez Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Białystoku.
- Informowano rodziców o możliwości uczęszczania do Świetlicy Terapeutycznej w Supraślu.
- Organizowano różne formy spędzenia czasu z bliskimi, rodziną krewnymi: Dzień Mamy, Dzień Babci i Dziadka, Spotkanie Jasełkowe, festyny rodzinne, warsztaty wielkanocne.

	<ul style="list-style-type: none"> • Oprócz w/w form Przedszkole w ramach organizacji czasu wolnego przekazuje rodzicom informacje i zachęca do udziału w konkursach plastycznych • Odbywają się konsultacje z pedagogiem/psychologiem z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka.
	<p>Sportowa Szkoła Podstawowa w Supraślu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizowano program „Apteczka Emocjonalnej Pomocy” udział wzięło – 15 uczniów. • Szkoła organizuje dodatkowe zajęcia sportowe SKS, aerobik, jako alternatywne sposoby spędzenia czasu wolnego. • Szkoła propaguje sport i rekreację poprzez współpracę z fundacją Moniki Pyrek. W pokazowych zajęciach wzięło udział 300 uczniów z całej gminy. • Placówka oświaty propaguje również ideę olimpijską poprzez gry i zabawy „Olimpijka” 150 uczniów wzięło w niej udział
	<p>Szkoła Podstawowa w Sobolewiczach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W poszczególnych klasach w ramach godzin wychowawczych są prowadzone zajęcia edukacyjne, spotkania i konsultacje grupowe i indywidualne z rodzicami. W/w zajęcia prowadzone są przez dyrektora, nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego. • W szkole obchodzony jest Szkolny Dzień Bezpiecznego Korzystania z Internetu w ramach, którego organizowane są wyjścia do kina, teatru,

<p>na spektakl profilaktyczny czy prezentowane są filmy edukacyjne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W klasach I-VIII odbyły się spotkania profilaktyczne z policjantem i dzielnicowym oraz cykliczne rozmowy wychowawcze prowadzone przez wychowawców klas. • Uczniowie zdiagnozowani przez Poradnię lub zespół nauczycieli mają zapewnioną pomoc psychologiczną - pedagogiczną w postaci zajęć terapii logopedycznej, pedagogicznej, rozwijających kompetencje społeczne oraz rewalidacji. Z w/w zajęć korzysta 178 uczniów. • W zakresie działań związanych z wczesną profilaktyką zapobiegania krzywdzeniu dzieci w szkole podczas zebrań udostępniano rodzicom ulotki tematyczne oraz opracowano standardy ochrony małoletnich przed przemocą. <p>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ogrodniczkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program „Postaw na rodzinę” i „Zachowaj Trzeźwy Umysł” – zajęcia z uczniami prowadzone przez wychowawców. • zajęcia na godzinach wychowawczych dotyczące przemocy, agresji swoją i rówieśników oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem i negatywnymi emocjami • Organizowane są akcje szkolne i klasowe wynikające z realizacji Programu Profilaktyczno – Wychowawczego. • „Postaw na rodzinę”, • „Poznaję siebie i swoje emocje. Klucz do zrozumienia siebie i swoich emocji”, 	
---	--

- „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”,
 - „Zachowaj trzeźwy umysł”,
 - Zorganizowany był: Międzynarodowy Dzień Tolerancji, Miesiąc Zdrowia, Światowy Dzień Życzliwości, Dzień Zdrowia Psychicznego, Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka, światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień, Światowy Dzień Walki Z AIDS, Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych, Dzień Różowej Wstążeczki .
 - Ponadto pedagog szkolny wraz z wychowawcami prowadził indywidualne rozmowy z rodzicami, podczas których przekazywane są informacje dotyczące przemocy w rodzinie i wczesnej profilaktyki krzywdzenia dzieci.
- Zespół Żłobków Samorządowych Gminy Supraśl (Żłobek Samorządowy w Sobolewie)**
- realizuje program „Bliskość w emocjach” .
 - Wszystkim rodzicom były udostępniane materiały oraz szkolenia w formie on-line pomagające zrozumieć i radzić sobie z codziennymi oraz trudnymi emocjami swoimi oraz dzieci.
 - Jako placówka nie prowadziła zajęć informacyjno-szkoleniowych dla rodziców ale zachęca do wszelkich szkoleń i konferencji dotyczących rodzicielstwa oraz wzmocnienia więzi z dzieckiem.
 - Ponadto w placówkach funkcjonuje *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem*, z którą zapoznani są wszyscy rodzice.

- W placówce wywieszono sa plakaty dotyczące krzywdzeniu dzieci oraz informacje gdzie szukać pomocy.

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Ze środków na profilaktykę sfinansowano szkolenia nauczycieli uprawniające do prowadzenia rekomendowanych programów profilaktycznych „Przyjaciele Zippiego” - 9 osób oraz „Apteczka pierwszej Pomocy Emocjonalnej -11 osób.
- Realizowano w szkołach zajęcia w ramach rekomendowanego międzynarodowego programu „Przyjaciele Zippiego” promującego zdrowie, odporność psychiczną i dobre samopoczucie małych dzieci, beneficjentami którego było 70 dzieci.
- Również realizowano program profilaktyki uniwersalnej i promocji zdrowia „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” adresowany do uczniów w wieku 8-12 lat. Obejmował on grono 130 uczniów.
- W roku 2023 współpracowano z dr Robertem Ćwikowskim, z firmy NOEZIS, który świadczył na rzecz uczniów Sportowej Szkoły Podstawowej w Supraślu zajęcia profilaktyczne z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich, bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz zagadnień związanych z przemocą rówieśniczą.
- W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ogrodniczkach odbyły się zajęcia z p. Jarosławem Żylińskim, psychologiem, autorem książki

	<p>-prowadzenie zajęć informacyjno-edukacyjnych w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją</p>	<p>Na bieżąco</p>	<p>GKPiRPA Placówki Oświatowe Organizacje pozarządowe Parafie</p>	<p>„Granice dzieci i dorosłych” poświęcone wsparciu rodziców w trudnościach wychowawczych dzieci, budowaniu właściwej świadomości rodzicielskiej, skutecznym postaw rodzicielskich i metod wychowawczych.</p> <p>W 2023r. w placówkach oświatowych, GKPiRPA były prowadzone zajęcia informacyjno-edukacyjnych w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją Liceum Plastyczne w Supraślu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W placówce prowadzone były zajęcia informacyjno-edukacyjne, którymi objęci byli wszyscy uczniowie szkoły. Były to zajęcia prowadzone przez specjalistów szkolnych (pedagoga, psychologa) w zakresie stresu, przemocy rówieśniczej oraz zjawiska agresji. <p>Przedszkole Samorządowe w Sobolewie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działania edukacyjne służące wzmocnieniu prawidłowych postaw rodziców wobec dzieci oraz edukacja dzieci w zakresie nabycia umiejętności radzenia sobie ze stresem swoim i rówieśników. • Pedagogizacja rodziców w zakresie: - „Jak budować i wzmacniać poczucie własnej wartości u dziecka”, „Rola rodzica w edukacji przedszkolnej; „Postawy rodzicielskie i ich wpływ na wychowanie dziecka”. • Ponadto organizowane są zajęcia o prawach dzieci. W przedszkolu na stałe zawieszona jest tablica om prawach dziecka. • Były organizowane - spotkania dzieci i seniorów z policjantem, - zebrania z rodzicami, na których poruszane są w/w kwestie.
--	---	-------------------	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznano dzieci i rodziców z obowiązującym „Kodeksem przedszkolaka” oraz zasadami bezpieczeństwa w placówce. • Czytano dzieciom i zaproszonym rodzicom literatury dziecięcej dotyczącej tematyki emocji agresji itp. • Ponadto zorganizowano zajęcia ze wszystkimi grupami z panią pedagog na temat „Nasze emocje”, zajęcia indywidualne dzieci z panią pedagog (TUS), zajęcia integracyjne dla dzieci i rodziców oraz zorganizowano konkurs dla dzieci i ich rodzin „Bożonarodzeniowa ozdoba”. 	<p>Przedszkole Samorządowe w Grabówce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W przedszkolu została wprowadzona Procedura postępowania z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne • Zajęcia z Mindfulness – treningi uważności oraz elementy pedagogiki M. Montessori, takie jak np. lekcje ciszy, które uczą dzieci samoregulacji, umiejętności wyciszenia, kontrolowania emocji. 	<p>Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Supraślu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedszkole przygotowywało i wywieszało informacje o zjawisku przemocy w rodzinie na tablicy ogłoszeń: Kącik porad dla rodziców: „Prawa Dziecka” oraz strony internetowe. • Przedszkole udostępniało także broszurki, ulotki i informacje o zjawisku przemocy w rodzinie oraz miejscach wsparcia ofiar przemocy w rodzinie. • W przedszkolu rodzice są na bieżąco informowani o możliwościach i formach spędzania wolnego
--	--	---

czasu, które sprzyjają w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie ze stresem i agresją dziecka.

Sportowa Szkoła Podstawowa w Supraślu:

- Wychowawcy na zebraniach klasowych prowadzili pogadanki/warsztaty dotyczące zwiększenia umiejętności obojga rodziców w zakresie wychowania bez przemocy oraz poprawy relacji między rodzicami a dzieckiem.
- Realizowano program „Apteczka Emocjonalnej Pomocy” udział wzięło – 15 uczniów.
- Szkoła informowała o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie
- W szkole prowadzone były warsztaty z psychologiem „Zrozumieć siebie nawzajem” – budowanie relacji rodzice dziecko

Szkoła Podstawowa w Sobolewie:

- Podczas spotkań z rodzicami i rozmów indywidualnych rozdawane były ulotki tematyczne.
- W poszczególnych klasach w ramach godzin wychowawczych są prowadzone zajęcia edukacyjne, spotkania i konsultacje grupowe i indywidualne z rodzicami. W/w zajęcia prowadzone są przez dyrektora, nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego.
- W szkole obchodzony jest Szkolny Dzień Bezpiecznego Korzystania z Internetu w ramach, którego organizowane są wyjścia do kina, teatru, na spektakl profilaktyczny czy prezentowane są filmy edukacyjne.

- W klasach I-VIII odbyły się spotkania profilaktyczne z policjantem i dzielnicowym oraz cykliczne rozmowy wychowawcze prowadzone przez wychowawców klas..
- Uczniowie zdiagnozowani przez Poradnię lub zespół nauczycieli mają zapewnioną pomoc psychologiczną - pedagogiczną w postaci zajęć terapii logopedycznej, pedagogicznej, rozwijających kompetencje społeczne oraz rewalidacji. Z w/w zajęć korzysta 178 uczniów.
- W zakresie działań związanych z wczesną profilaktyką zapobiegania krzywdzeniu dzieci w szkole podczas zebrań udostępniano rodzicom ulotki tematyczne.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ogródniczkach:

- Wspierano świadomość społeczną mieszkańców gminy Supraśl na temat zjawiska przemocy poprzez rozdawane ulotek rodzicom na zebraniach, w szkole robione były gazetki szkolne oraz plakaty na korytarzu.
- Na zajęciach z wychowawcą realizowane były tematy edukujące dzieci w zakresie umiejętności radzenia sobie ze stresem i negatywnymi emocjami, agresją swoją i rówieśników.
- Uczniowie zapoznali się z numerem telefonu zaufania.
- Na bieżąco uczniowie biorą udział w akcjach informacyjnych.
- Program „Postaw na rodzinę” i „Zachowaj Trzeźwy Umysł” – zajęcia z uczniami prowadzone przez wychowawców.

<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia na godzinach wychowawczych dotyczące przemocy, agresji oraz sposobów spędzania czasu wolnego. • Organizowane są zajęcia wspierające różne formy spędzenia czasu wolnego sprzyjające zachowaniom nieagresywnym: zimowe półkolonie, letnie półkolonie, projekt „Dzieci w ruchu”, szkółka kolarska, zajęcia SKS. • Zajęcia z cotygodniowe uczniami: • „Trening Umiejętności Społecznych” • Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne, • Zajęcia specjalistyczne o charakterze terapeutycznym z pedagogiem specjalnym. 	<p>Zespół Żłobków Samorządowych Gminy Supraśl (Żłobek Samorządowy w Sobolewie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizuje program „Bliskość w emocjach”. • Wszystkim rodzicom były udostępniane materiały oraz szkolenia w formie on-line pomagające zrozumieć i radzić sobie z codziennymi oraz trudnymi emocjami swoimi oraz dzieci. • Jako placówka nie prowadziła zajęć informacyjno-szkoleniowych dla rodziców ale zachęca do wszelkich szkoleń i konferencji dotyczących rodzicielstwa oraz wzmocnienia więzi z dzieckiem. • Ponadto w placówkach funkcjonuje <i>Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i>, z którą zapoznani są wszyscy rodzice.
---	---

- W placówce wywieszono sa plakaty dotyczące krzywdzeniu dzieci oraz informacje gdzie szukać pomocy.

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Rozprowadzano materiały profilaktyczne i informacyjne dot. zjawiska przemocy w rodzinie oraz instytucjach udzielających pomocy i wsparcia w sytuacjach doświadczani przemocy, m. i. zestaw profilaktyczny programu „Przemoc boli” a także ulotki i materiały informacyjne przekazane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- Realizowano w szkołach zajęcia w ramach rekomendowanego międzynarodowego programu „Przyjaciele Zippiego” promującego zdrowie, odporność psychiczną i dobre samopoczucie małych dzieci, beneficjentami którego było 70 dzieci.
- Również realizowano program profilaktyki uniwersalnej i promocji zdrowia „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” adresowany do uczniów w wieku 8-12 lat. Obejmował on grono 130 uczniów.
- Ze środków na profilaktykę sfinansowano w 2023r. szkolenia kolejnych nauczycieli uprawniające do prowadzenia rekomendowanych programów profilaktycznych „Przyjaciele Zippiego”-9 osób oraz „Apteczka pierwszej Pomocy Emocjonalnej” -11 osób.
- W 2023r. gmina uczestniczyła w ogólnopolskiej akcji „Przemoc boli” oraz „Narkotyki- to mnie nie

<p>kręci”, do której włączają się placówki oświatowe, wykorzystując interesujące materiały profilaktyczne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W roku 2023 współpracowano z dr Robertem Ćwikowskim, z firmy NOEZIS, który świadczył na rzecz uczniów Sportowej Szkoły Podstawowej w Supraślu zajęcia profilaktyczne z zakresu odpowiedzialności prawnej nieletnich, bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz zagadnień związanych z przemocą rówieśniczą. • W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ogródniczkach odbyły się zajęcia z p. Jarosławem Żylińskim, psychologiem, autorem książki „Granice dzieci i dorosłych” poświęcone wsparciu rodziców w trudnościach wychowawczych dzieci, budowaniu właściwej świadomości rodzicielskiej, skutecznym postaw rodzicielskich i metod wychowawczych. 			<p>- realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem wychowania bez przemocy (warsztaty umiejętności wychowawczych, szkoły dla rodziców).</p>	
<p>W 2023r. w placówkach oświatowych, GKPIRPA były Realizowane programy profilaktyczne ukierunkowane na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem wychowania bez przemocy (warsztaty umiejętności wychowawczych, szkoły dla rodziców).</p> <p>Liceum Plastyczne w Supraślu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W kwietniu 2023r. w ramach miesiąca profilaktyki odbywały się zajęcia sportowe oraz rekreacyjne wspierające różne formy spędzenia czasu wolnego. <p>Przedszkole Samorządowe w Sobolewie:</p>	<p>GKPIRPA Placówki Oświatowe Organizacje pozarządowe Parafie</p>	<p>Na bieżąco</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie rodzin w formie pedagogizacji oraz udostępnianie artykułów tj. „Gdzie szukać pomocy w przypadku zachowań agresywnych i niepożądanych; „Agresja u dzieci w wieku przedszkolnym”. • Stały „Kącik prawny dla Rodziców” na holu przedszkola, w którym umieszczane są adresy, numery telefonów instytucji udzielających wsparcia rodzinie. • Informacje na w/w temat na stronie internetowej przedszkola oraz rozdawanie broszur i ulotek z Poradni Rozwiń Skrzydła. 	<p>Przedszkole Samorządowe w Grabówce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele prowadzi konsultacje z rodzicami oraz zebrania dla rodziców, podczas których poruszane są kwestie wychowawcze. • W przedszkolu funkcjonuje kącik porad prawnych, gdzie udostępniane są rodzicom informacje na temat poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego oraz prawnego, numery kontaktowe do placówek udzielających pomocy rodzinie. • Na stronie internetowej przedszkola w zakładce „Kącik prawny” oraz „Pomoc psychologiczno-pedagogiczna” udostępniane są informacje, materiały edukacyjne wspierające rodziców oraz wykaz placówek udzielających pomocy członkom rodziny, dzieciom w zakresie doradztwa, terapii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. • Nauczyciele organizują zajęcia otwarte i integracyjne z udziałem rodziców, podczas których prezentują zabawy , aktywności i różne formy
--	--

aktywnego spędzenia czasu wolnego sprzyjające zachowaniom nieagresywnym.

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Supraślu:

- Przedszkole w przygotowywało i wywieszało informacje o zjawisku przemocy w rodzinie na tablicy ogłoszeń: Kącik porad dla rodziców: „Prawa Dziecka” oraz strony internetowe.
- Przedszkole udostępniało także broszurki, ulotki i informacje o zjawisku przemocy w rodzinie oraz miejscach wsparcia ofiar przemocy w rodzinie.
- Kierowano rodziców na konsultacje prowadzone przez Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Białystoku.
- W przedszkolu rodzice są na bieżąco informowani o możliwościach i formach spędzania wolnego czasu, które sprzyjają w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie ze stresem i agresją dziecka.
- Informowano rodziców o możliwości uczęszczania do Świetlicy Terapeutycznej w Supraślu.

Sportowa Szkoła Podstawowa w Supraślu:

- W szkole prowadzone były warsztaty z psychologiem „Zrozumieć siebie nawzajem” – budowanie relacji rodzice dziecko – udział wzięło 40 rodziców
- Wychowawcy na zebraniach klasowych prowadzili pogadanki/warsztaty dotyczące zwiększenia umiejętności obojga rodziców w zakresie wychowani bez przemocy oraz poprawy relacji między rodzicami a dzieckiem.

<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększono wiedzę rodziców na temat rozwoju i potrzeb dziecka. <p>Szkoła Podstawowa w Sobolewie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogzy szkolni, psycholog szkolny zbiera i gromadzi informacje dot. monitorowania i diagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie od rodziców, uczniów i nauczycieli. Informacje pozyskiwane są w drodze rozmów, ankiet i obserwacji pedagogicznych. • Uczniowie z trudną sytuacją rodzinną mają założone karty obserwacji i są objęci pomocą pedagogiczną na terenie szkoły. • Na stronie internetowej szkoły oraz na tablicach ogłoszeniowych w szkole dostępne są dane kontaktowe z instytucjami udzielającymi pomocy ofiarom przemocy. • Podczas spotkań z rodzicami i rozmów indywidualnych rozdawane są ulotki tematyczne. • W poszczególnych klasach w ramach godzin wychowawczych są prowadzone zajęcia edukacyjne, spotkania i konsultacje grupowe i indywidualne z rodzicami. • W/w zajęcia prowadzone są przez dyrektora, nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego. • W zakresie działań związanych z wczesną profilaktyką zapobiegania krzywdzeniu dzieci w szkole podczas zebrań udostępniano rodzicom ulotki tematyczne. <p>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ogródniczkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspierano świadomość społeczną mieszkańców gminy Supraśl na temat zjawiska przemocy 	
---	--

	<p>poprzez rozdawane ulotek rodzicom na zebraniach, w szkole robione były gazetki szkolne oraz plakaty na korytarzu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W szkole były podejmowane działania edukacyjne służące promowaniu wartości rodzinnych i właściwych postaw z programu „Postaw na rodzinę” oraz „Zachowaj trzeźwy umysł”. • Na zajęciach z wychowawca oraz pedagogiem szkolnym realizowane były tematy dotyczące edukacji w zakresie nabycia umiejętności radzenia sobie ze stresem i negatywnymi emocjami, agresją swoją i rówieśników.. <p>Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ze środków na profilaktykę sfinansowano w 2023r. szkolenia kolejnych nauczycieli uprawniające do prowadzenia rekomendowanych programów profilaktycznych „Przyjaciele Zippiego”-9 osób oraz „Apteczka pierwszej Pomocy Emocjonalnej” -11 osób. • Sfinansowano 14 nauczycielom uczestnictwo w certyfikowanym kursie Trenera „Treningu Zastępowania Agresji”. <p>Zespół Żłobków Samorządowych Gminy Supraśl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Od Stowarzyszenia KLANZA Białystok Żłobek pozyskał broszury informacyjne, które rozdawane są nowym rodzicom: - zamiast klapsów. Jak z szacunkiem i miłością wyznaczyć dziecku granice
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Stres. Poradnik dla rodziców małych dzieci, - Bezpieczna więź. Fundament na całe życie, - Gadki, czyli proste rozmowy na trudne tematy • Jako placówka nie realizowano programów edukacyjnych dla rodziców. Udostępniano broszury, informacje o szkoleniach i webinarach kierowanych do rodziców małych dzieci na tematy związane z rodzicielstwem, wspólnym spędzeniem czasu wolnego, buncie dwu-latka. • Wszyscy rodzice których dzieci uczęszczają do placówki, są zobowiązani do zapoznania się oraz przestrzegania z Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem, która obowiązuje w placówkach. 		
<p>W 2023r. w placówkach oświatowych, GKPiRPA wspierano różne formy spędzania czasu wolnego sprzyjające zachowaniom społecznie akceptowalnym.</p> <p>Liceum Plastyczne w Supraślu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W kwietniu 2023r. w ramach miesiąca profilaktyki odbywały się zajęcia sportowe oraz rekreacyjne wspierające różne formy spędzenia czasu wolnego. <p>Przedszkole Samorządowe w Sobolewcu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Były organizowane - spotkania dzieci i seniorów z policjantem, - zebrania z rodzicami, na których poruszane są w/w kwestie. • Zapoznano dzieci i rodziców z obowiązującym „Kodeksem przedszkolaka” oraz zasadami bezpieczeństwa w placówce. 	<p>GKPiRPA Placówki Oświatowe Organizacje pozarządowe Parafie</p>	<p>Na bieżąco</p>
<p>- wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjającego zachowaniom społecznie akceptowalnym.</p>		

			<ul style="list-style-type: none"> • Czytano dzieciom i zaproszonym rodzicom literatury dziecięcej dotyczącej tematyki emocji agresji itp. • Ponadto zorganizowano zajęcia ze wszystkimi grupami z panią pedagog na temat „Nasze emocje”, zajęcia indywidualne dzieci z panią pedagog (TUS), zajęcia integracyjne dla dzieci i rodziców oraz zorganizowano konkurs dla dzieci i ich rodzin „Bożonarodzeniowa ozdoba”. <p>Przedszkole Samorządowe w Grabówce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele organizują zajęcia otwarte i integracyjne z udziałem rodziców, podczas których prezentują zabawy, aktywności i różne formy aktywnego spędzenia czasu wolnego sprzyjające zachowaniom nieagresywnym. <p>Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi w Supraślu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W przedszkolu rodzice są na bieżąco informowani o możliwościach i formach spędzania wolnego czasu, które sprzyjają w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie ze stresem i agresją dziecka. • Informowano rodziców o możliwości uczestniczenia do Świetlicy Terapeutycznej w Supraślu. • Organizowano różne formy spędzenia czasu z bliskimi, rodziną krewnymi: Dzień Mamy, Dzień Babci i Dziadka, Spotkanie Jasełkowe, festyny rodzinne. • Oprócz w/w form Przedszkole w ramach organizacji czasu wolnego przekazuje rodzicom informacje i zachęca do udziału w konkursach plastycznych. 	
--	--	--	--	--

	<p>Sportowa Szkoła Podstawowa w Supraślu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkoła organizuje dodatkowe zajęcia sportowe SKS, aerobik • jako alternatywne sposoby spędzenia czasu wolnego. • Szkoła propaguje sport i rekreację poprzez współpracę z fundacją Moniki Pyrek. W pokazowych zajęciach wzięło udział 300 uczniów z całej gminy. • Placówka oświaty propaguje również ideę olimpijską poprzez gry i zabawy „Olimpijka” 150 uczniów wzięło w niej udział <p>Szkoła Podstawowa w Sobolewie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W poszczególnych klasach w ramach godzin wychowawczych są prowadzone zajęcia edukacyjne, spotkania i konsultacje grupowe i indywidualne z rodzicami. W/w zajęcia prowadzone są przez dyrektora, nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego. • W szkole obchodzony jest Szkolny Dzień Bezpiecznego Korzystania z Internetu w ramach, którego organizowane są wyjścia do kina, teatru, na spektakl profilaktyczny czy prezentowane są filmy edukacyjne. • W klasach I-VIII odbyły się spotkania profilaktyczne z policjantem i dzielnicowym oraz cykliczne rozmowy wychowawcze prowadzone przez wychowawców klas. <p>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ogrodnickach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspierano świadomość społeczną mieszkańców gminy Supraśl na temat zjawiska przemocy
--	---

	<p>poprzez rozdawane ulotek rodzicom na zebraniach, w szkole robione były gazetki szkolne oraz plakaty na korytarzu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na bieżąco uczniowie biorą udział w akcjach informacyjnych. • W szkole były podejmowane działania edukacyjne służące wzmocnieniu prawidłowych postaw rodziców wobec dzieci oraz edukacji dzieci w zakresie nabycia umiejętności radzenia sobie ze stresem i agresją swoją i rówieśników • zajęcia na godzinach wychowawczych dotyczące przemocy, agresji oraz sposobów spędzania czasu wolnego. • Organizowane są akcje szkolne i klasowe wynikające z realizacji Programu Profilaktyczno – Wychowawczego: „Postaw na rodzinę”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, „Poznaj siebie i swoje emocje. Klucz do zrozumienia siebie i swoich emocji”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Porozumienie Bez Przemocy”. <p>Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ciekawą formą spędzania czasu wolnego, Ciekawą formą spędzania czasu wolnego, kształtującą postawy zachowań nieagresywnych wśród dzieci i młodzieży były zajęcia pozalekcyjne związane ze sportową aktywnością, a wśród nich: kontynuacja zajęć sportowych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ogrodniczkach pn. „Dzieci w ruchu”. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia szachowe, w których wzięło udział około
--	---

4.	Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	- udział pracowników służb i instytucji w szkoleniach, podnoszących wiedzę i umiejętności związane ze świadczeniem pomocy ofiarom przemocy oraz skutecznymi działaniami interwencyjnymi wobec sprawców przemocy.	Na bieżąco	Kierownik MOPS, Zespół Interdyscyplinary, GKiRPA Oświata, Ochrona Zdrowia, Policja	<p>90 uczniów SSP w Supraślu.</p> <ul style="list-style-type: none"> W roku 2023 Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Supraślu uczestniczyła w finansowaniu wypoczynku letniego dla 135 dzieci z naszej gminy w ramach zorganizowanych 5 form wypoczynku. <p>W 2023r. pracownicy różnych instytucji uczestniczyli w następujących warsztatach i szkoleniach:</p> <p>Przedsiębiorstwa Samorządowe w Sobolewie:</p> <ul style="list-style-type: none"> konferencja „Nie tylko Kamilek z Częstochowy...Przemoc domowa wobec dziecka”, szkolenie Rady Pedagogicznej przez psycholog z Powiatowej Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej na temat „ Trudne rozmowy z rodzicami”, szkolenie Rady Pedagogicznej dotyczące Pomocy Psychologicznej - Pedagogicznej. <p>Zespół Żłobków Samorządowych Gminy Supraśl (Żłobek Samorządowy w Sobolewie)</p> <ul style="list-style-type: none"> Personel żłobka systematycznie podnosił swoją wiedzę w roku 2023, wszyscy pracownicy przeszli kurs <i>Skutecznego reagowania na przemoc wobec dzieci</i> oraz w szkoleniach dotyczących programu <i>Bliskość w emocjach</i>. <p>Członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> Szkolenie z zakresu nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
----	--	--	------------	--	--

				<p>Pedagog Przedszkola z Oddziałami integracyjnymi w Supraślu z w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej wzięł udział w następujących szkoleniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • - „Agresja, złość, lęk. Zaburzenia zachowania u dzieci”, • - „Dzieci z niepowodzeniami edukacyjnymi w przedszkolu”, • - „Praca z dzieckiem agresywnym i trudnym w przedszkolu”, • - „Budowanie koalicji na rzecz rozwoju dzieci – współpraca i komunikacja z rodzicami”, • - konferencja „Jaj zając nogę z gazu, zdrowie psychiczne nastolatków”. • W Przedszkolu realizowane są spotkania zespołów wychowawców/specjalistów w zależności od potrzeb (tj. kiedy występują niepokojące zachowania dziecka), przeprowadza się diagnozę wstępną, rozmowę z rodzicami oraz zaleca się wizytę w Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Białymstoku w celu określenia niepokojących zachowań dziecka. <p>Przedszkole Samorządowe w Grabówce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Jak radzić sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci” • „Agresywne dziecko w grupie. Przyczyny, metody pracy, zapobieganie”.
--	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Nauczycielki uczestniczyły indywidualnie w licznych szkoleniach i webinarach dotyczących rozpoznawania potrzeb dziecka. 	<p>Państwowe Liceum Plastyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele nie uczestniczyli w szkoleniach, warsztatach ani konferencjach związanych z tematyką przemocy domowej. Nie były też realizowane szkolenia doskonalące we wczesnej diagnozie przypadków krzywdzenia dziecka. 	<p>Posterunek Policji w Supraślu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonariusze Posterunku Policji w Supraślu w roku 2023r. przeszli kilka szkoleń dot. tematyki przemocy w rodzinie. Funkcjonariusze Policji w Supraślu przeszli 2023r. szkolenie z zakresu aktualnych przepisów dot. NK. 	<p>Sąd Rejonowy w Białystoku II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Pomoc interdyscyplinarna na rzecz przeciwdziałania i uzależnieniom w woj. Podlaskim” • „Problematyka uzależnień”, • „Efektywne komunikowanie się i przebudzenie postaw innych przez asertywną krytykę”. 	<p>Zespół Żłobków Samorządowych Gminy Supraśl (Żłobek Samorządowy w Sobolewie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personel żłobka systematycznie podnosił swoją wiedzę w roku 2023, wszyscy pracownicy przeszli kurs <i>Skutecznego reagowania na przemoc wobec dzieci</i> oraz w szkoleniach dotyczących programu <i>Bliskość w emocjach</i>. 	<p>Sportowa Szkoła Podstawowa w Supraślu:</p>
---	--	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele nie brali udziału w szkoleniach z zakresu przemocy, jednocześnie brali udział w innych szkoleniach doskonalących ich warsztaty pracy. • Od października zespół powołany przez dyrektora szkoły pracował nad dokumentem „standardy ochrony małoletnich”, Nauczyciele nosili swoje pomysły i uwagi do dokumentu oraz określali swoje potrzeby w zakresie rozpoznawania oraz świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej. 						
<p>Szkola Podstawowa w Sobolewie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W 2023r. w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego pedagog szkolna przekazała nauczycielom informację na temat wdrażania procedury Niebieskiej Karty. • Zespół psychologiczno-pedagogiczny, specjaliści i wychowawcy klas uczestniczą w szkoleniach w zakresie pracy z dziećmi dotkniętymi przemocą w środowisku rodzinnym rówieśniczym. 						
<p>Posterunek Policji w Zaściankach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonariusze w/w jednostki 2023r. uczestniczyli w szkoleniach z zakresu podnoszenia wiedzy i umiejętności w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej oraz działań interwencyjnych w postaci szkoleń obejmujących m.in. zmiany w realizacji procedury NK, zmiany ustawy Kodeksu postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, ustawy z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw 						

					<ul style="list-style-type: none"> brali udział w szkoleniu pn. „Pomoc instytucjonalna na rzecz przeciwdziałaniu przemocy i uzależnieniom w województwie podlaskim”. <p>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ogrodniczkach: W roku 2023r. nauczyciele podnosili swoją wiedzę i umiejętności uczestnicząc w szkoleniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> szkolenie realizatorów programu „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” w MODM w Białymstoku, szkolenie „ Trener Treningu Zastępowania Agresji” w CEN w Białymstoku, szkolenie dla realizatorów programu „Przyjaciele Zippiego” w MODS w Białymstoku.
5.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”	Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinarny	W 2023r. wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty” wobec 46 rodzin,
		- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie	Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinarny	W 2023r. procedura Niebieskiej Karty został wszczęta przez: <ul style="list-style-type: none"> Jednostki organizacyjne pomocy społecznej – 4 NK Policję - 37 NK Oświatę -3 NK Służbę zdrowia – 2 NK <ul style="list-style-type: none"> członkowie ZI i GR interweniowali w środowisku za każdym razem, gdy pojawiła się niepokojąca informacja,

			<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonariusze z Posterunku Policji w Zaściankach Komisarzatu Policji IV w Białymstoku na terenie m. Grabówka, Zaścianki, Sobolewo i Henrykowo .przeprowadzono 28 interwencji związanych z przemocą w rodzinie. • funkcjonariusze z Posterunku Policji w Supraślu przeprowadzili 62 interwencji policyjnych związanych z przemocą w rodzinie.
<p>- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie</p>	Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinarny	<ul style="list-style-type: none"> • motywowanie do podjęcia terapii w zakresie: leczenia uzależnień, radzenia sobie ze stresem, zachowań agresywnych, terapii małżeńskiej, rodzinnej, itp. • Zgłoszeni osób do GKPiRPA w Supraślu • Informowani o „Programie Korekcyjno-Edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie oraz motywowanie do uczestnictwa • Motywowanie do skorzystania ze wsparcia psychologicznego • Motywowanie do skorzystania ze wsparcia psychoterapeuty, • Motywowanie do skorzystania ze wsparcia i konsultacji pracownika socjalnego.
<p>- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach</p>	Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinarny	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualny plan pomocy członkowie Grupy Roboczej ustalali na spotkaniu Grupy Roboczej. • Członkowie Grupy Roboczej realizowali indywidualny plan pomocy • W 2023r. zakończono 42 procedury Niebieskiej Karty tym: 19 w związku z ustaniem przemocy w rodzinie, uzasadnionym przypuszczeniem o

				zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz 23 po rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania dalszych działań.
	- monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, które dotknięte są tym problemem	Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinarny	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie rodzin odbywał o się przynajmniej 1 raz w miesiącu przez pracownika socjalnego i dzielnicowego
	- prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy	Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinarny	<ul style="list-style-type: none"> • Notatki służbowe z każdej wizyty w środowisku • Protokoły ze spotkań GR, GDP i ZI • Pisma do innych instytucji • Na Posterunek Policji w Zaściankach Komisarzatu Policji IV w Białymstoku były prowadzone postępowania, które przekazano Prokuraturze i do Sądu wobec 8 sprawców przemocy • Na Posterunek Policji w Supraślu przeprowadzono 8 postępowań sprawdzających, 4 postępowania zakończono skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu.
	-określenie sposobu rozwiązywania problemów związanych z przemocą, dotyczących rodzin, w których dochodzi do przemocy	Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinarny	<ul style="list-style-type: none"> • W trakcie spotkania GR, GDP i na posiedzeniach ZI
6.	Zapewnienie kompleksowej pomocy ofiarom przemocy oraz dotkniętym przemocą	Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinarny,	<ul style="list-style-type: none"> • W 2023r. odbyło się 5 posiedzenia ZI • W 2023r. odbyło się 113 spotkań GR i GDP

	członkom rodzin.	ich			MOPS, GKPiRPA, Oświata	
7.	Podniesienie skuteczności działań integracyjnych wobec sprawców przemocy	-praca Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych na rzecz rodzin dotkniętych przemocą	Zespołu	Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinary, Kuratorzy Sądowni	<ul style="list-style-type: none"> Poprzez działania podejmowane przez członków ZI i GR i GDP coraz więcej sprawców przemocy ma większą wiedzę na temat problemu przemocy w rodzinie, więcej osób zobowiązuje się do skorzystania z form pomocy zaproponowanych przez w/w osoby
		- kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc		Na bieżąco	Zespół Interdyscyplinary, Kuratorzy Sądowni	<ul style="list-style-type: none"> W 2023r. członkowie GR informowali, motywowali i zobowiązali do udziału w „Programie Korekcyjno-Edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie- przekazano podczas spotkania GR i GDP oświadczenia zobowiązujące do uczestnictwa w w/w programie”

